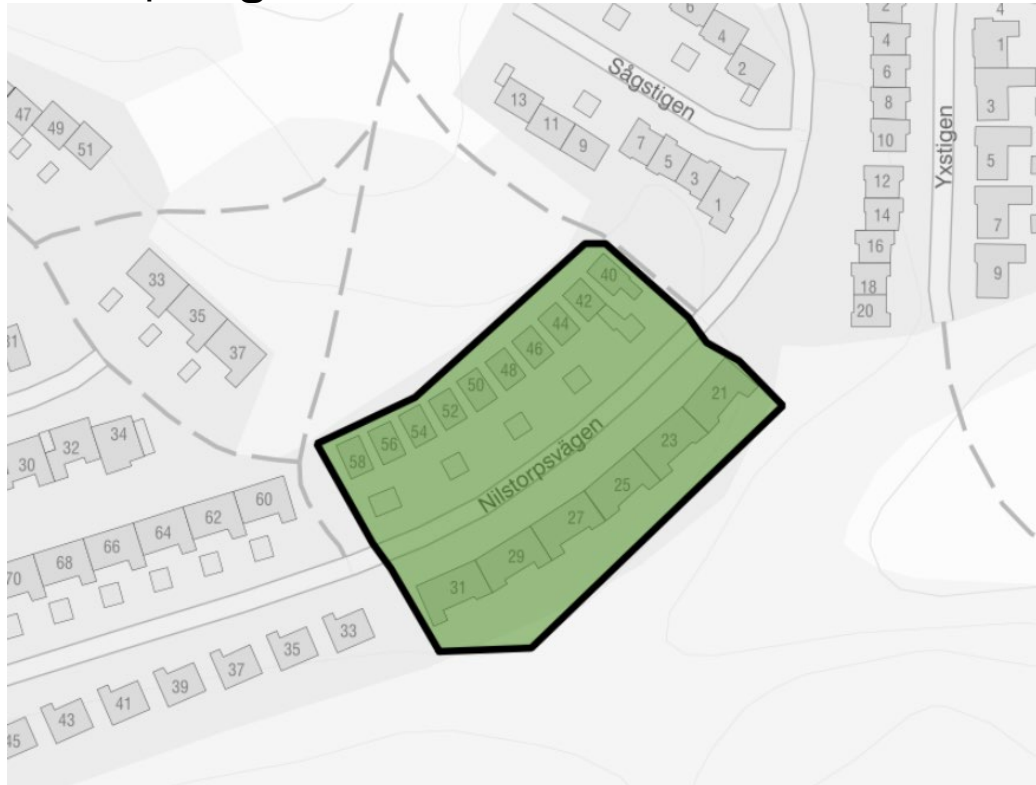

Nilstorpsvägen

Bakgrund

De två aktuella kvarteren Gläntan och Yxan vid Nilstorpsvägen tillkom 1969–1971, samtidigt med den övriga likartat utformade grupphusbebyggelsen kring Sägstigen och Yxstigen. Bebyggelsen är gestaltad av arkitektfirman Ancker, Gate & Lindgren och byggdes med rad- eller kedjehus i mörkt rött tegel under mycket flacka tak. Gläntan och Yxan har till skillnad från de andra kvarteren inte genomgått några nämnvärda förändringar sedan de byggdes.

Beskrivning av området

Kvarteren Gläntan och Yxan inramar en sträcka av Nilstorpsvägen i västra delen av Rudboda. Liksom resten av området är dessa kvarter placerade i ett utpräglat sluttningsläge med tall- och lövskogsdungar som inramar husen mot slutningarna.

Gläntan och Yxans utformning särskiljer dem från övriga kringliggande kvarter då det i Gläntan endast förekommer tvåvånings kedjehus. Yxan domineras av kedjehus i en våning frånsett souterrängradhus i kvarterets ytterkant.

Beskrivning av bebyggelsen

Husen är stramt gestaltade och har närmast en engelsk radhuskaraktär. Samtliga hus har fasader med mörkare rött tegel, karaktäristisk fönsterutformning och fönstersättning samt papptäckta mycket flacka eller platta tak. De särpräglade, ursprungliga fönstren med sidospröjs är utformade såväl som perspektivfönster som en- och tvåluftsfönster.

Kvarteret Gläntans tio kedjehus är utformade som distinkta kuber i två våningar, sammanlänkade med en låg entré- och förrådsdel mellan varje hus. Mot gatan har fönstersättningen med de ursprungliga spröjsade fönstren använts för att skapa ett genomtänkt arkitektoniskt uttryck i fasaden. Den vinkelställda garageplaceringen ger tomterna en tydlig förgårdskaraktär.

Kvarteret Gläntans radhus är uppförda 1969-71 som tydliga kuber i rött tegel och två våningar.

Kvarteret Yxan karaktäriseras av låga kedjehus och radhus i souterräng. Överbyggda garage och förråd länkar samman husen. Samtliga hus har flacka pulpettak och många bevarar karaktäristiska fönster med sidospröjs liksom ursprungliga trädörrar

med panel och glasruta. Tomtkaraktären kan ofta bli mer sluten mot gatan i kvarteret Yxan på grund av husens låga volym samt uppvuxna buskage och häckar.

Kvarteret Yxans låga kedjehus.

Kulturmiljön i kvarteret Yxan ger i mycket hög grad uttryck för ett av Lidingös främsta exempel på sen 1960-talsmodernism i småskalig exklusiv gruppbebyggelse.

Tomterna i Gläntan och Yxan bevarar i hög grad 1960-talets naturpräglade karaktär med uppvuxna vintergröna växter som tuja och rhododendron samt låga barrbuskar. Här finns avgränsande häckplanteringar och hårdgjorda gångstigar samt låga stödmurar i natursten.

Sammanfattande värdering

Kvarteren Gläntan och Yxan utgör en särskilt värdefull kulturmiljö som ett av det sena 1960-talets främsta exempel för Lidingös kvalitativa villatradition med sina exklusivt utformade rad- och kedjehus från skiftet 1960-70-tal. Arkitektfirman Ancker, Gate & Lindegren har med stor omsorg gestaltat både området helhet och utformningen av de enskilda husen där strävan efter hög kvalitet och materialläkthet är påtaglig. De båda kvarteren bevarar hög grad av ursprunglig utformning, både vad gäller husens karaktär och villatomterna.

Karaktärsdrag

- Ett av Lidingös främsta exempel på sen 1960-talsmodernism i småskalig exklusiv gruppbebyggelse med bevarade volymer och detaljer.
- Rad- och kedjehus med en ovanligt elegant arkitektur i engelsk radhuskaraktär.
- God landskapsanpassning till skärgårdsterräng.
- Fasader i mörkt rött tegel.
- Papptäckta flacka eller platta tak.
- Spröjsade stora fönster med sidospröjs, perspektivfönster.
- Villatomter med bevarad natur samt låga häckplanteringar och stödmurar mot gatan.
- Ursprungliga dörrar, oftast trädörrar, med panel och glasruta.
- Garagedörrar i ursprunglig utformning.

Råd och riktlinjer

Förutom vad som anges i Lidingös kulturmiljöprogram Del 1 gällande vård och underhåll av byggnader ges följande råd:

- Befintlig planstruktur med uniformt utformade grupphus bör bevaras.
- Rad- eller kedjehusens ursprungliga arkitektoniska uttryck och kubiska volymer bör bevaras och vara vägledande vid underhållsarbeten, tidstypiska material och byggnadsdetaljer bör i första hand renoveras med traditionella material och metoder.
- Ursprungliga delar och detaljer som fasader i rött tegel, papptäckta flacka eller platta tak och stora spröjsade fönster bör bevaras.
- Ursprungliga entrédörrar i trä med sidoljus bevaras och underhålls med traditionella material och metoder.
- Garage i ursprunglig utformning bör bevaras.
- Uppvuxna villatomter med stark 1960-tals karaktär i form av uppvuxna vintergröna växter såsom thuja, rhododendron och låga barrbuskar samt häckplanteringar och hårdgjorda stigar och låga stödmurar i natursten bör bevaras.
- Markförändringar som fyllning, schaktning och sprängning bör undvikas.
- Miljön som helhet är känslig för förändringar och antikvarisk sakkunnig bör medverka vid ändringar som påverkar det kulturhistoriska värdet.